Forţa iradiantă a cărţii vâlcene

Prof. Dumitru Lazăr
Biblioteca Judeţeană „Antim Ivireanul" Vâlcea

„...tiparniţa de la Râmnic n-a fiinţat cu egida ocazionalului, răspunzând unor trebuinţe întâmplătoare..., ci a urmărit sistematic, după un plan chibzuit..., să împlinească acelaşi rol de îndrumător ce a avut să umple golul ce domnea în ţinuturile de peste Carpaţi."

(Virgil Molin)

Nicolae Iorga, în ***Istoria industriilor la români***[1] numea şcoala de pictură din Râmnic din a doua jumătate a veacului al XVIII-lea, *cea dintâi şcoală de Belle Arte* a evului mediu românesc, după cum în studiul ***Tipografia la români***[2], marele savant considera acelaşi Râmnic din veacul *de aur* – cum numeşte Nicolae Bănică-Ologu secolul al XVIII-lea vâlcean[3] – drept *capitala tipografilor*.

Istoria tiparului vâlcean urcă însă mult în timp ca să ajungă la această înnobilare. La Cozia, Govora, Bistriţa, Hurezi şi Râmnic au existat puternice centre culturale în care s-au transcris şi tipărit cărţi în româneşte.

La Cozia, Filos, fostul logofăt al lui Mircea cel Bătrân (devenit monahul Filotheiu), compune imnuri religioase în versuri – ***Pripealele la toate praznicele împărăteşti***. Prin acestea, Filos Filotei rămâne în istoria literaturii române drept *primul poet liric român de rezonanţă europeană*. ***Pripealele***… sale au circulat atât în manuscris, cât şi tipărite, depăşind graniţele lumii ortodoxe, intrând în cea europeană cu o mare popularitate.

La nici şase decenii de la inventarea minunii tiparului de către Gutenberg, domnitorul Radu cel Mare (1495-1508), în intenţia de a

[1] Iorga, Nicolae, ***Istoria industriilor la români***. Bucureşti, 1927, p. 73.

[2] Publicat în ***Almanahul graficei române***. Craiova, 1931, p. 50.

[3] În cartea ***Veacul de aur al Râmnicului***. Editura Oscar Print, 2002, p.p. 163-169.

BDD-A19241 © 2002 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:28 UTC)

centraliza şi pune sub controlul domniei viaţa bisericească[4], se arată preocupat de înzestrarea bisericii cu suficientă carte, în care scop modernizează procesul de multiplicare a acesteia, făcând apel la binefacerile tiparului.

Locul unde a fost instalată *prima tipografie din Ţara Românească* şi, în consecinţă, *locul tipăririi primei cărţi cunoscute la noi* – ***Liturghierul lui Macarie*** (1508) – este disputat între Mănăstirea Dealu (Târgovişte) şi Bistriţa vâlceană.

Vestitul cărturar Ion Bianu este cel dintâi care indică Bistriţa ca fiind locul unde s-a tipărit prima carte românească[5], precizând că Oltenia a fost prima noastră poartă deschisă pentru cultura Apusului [6].

Este adevărat că şi Nicolae Iorga, cu câţiva ani mai înainte, în viziunea sa genială, se orientase tot spre Bistriţa Craioveştilor, după cum ulterior, Barbu Theodorescu, Ştefan Ştefănescu, Costea Marinoiu, C. D. Fortunescu, Aurelian Sacerdoţeanu, Gheorghe Pârnuţă, Nicolae Andrei ş.a. aduc suficiente argumente pentru susţinerea ipotezei vâlcene[7]. Inclusiv P. P. Panaitescu, în studiul introductiv al cărţii ***Liturghierul lui Macarie*** (1508)[8], face observaţia că exemplarele păstrate din această bijuterie a tipografiei româneşti au fost legate în atelierele mănăstirii de la Bistriţa.

În secolul al XVIII-lea, la mănăstirea Bistriţa exista o şcoală de copişti de cărţi-manuscrise şi de învăţare a scrisului caligrafic, precum exista şi o şcoală care pregătea grămătici pentru răspândirea învăţăturii de carte, mai ales în rândul tinerilor.

Bistriţa era în secolul al XVII-lea un puternic centru cultural: aici, viitorul domn Neagoe Basarab, nepotul Craioveştilor – ctitorul locaşului – capătă în tinereţea lui cunoştinţe de limbă şi literatură[9]. Tot aici stătu, în toamna anului 1600, Mihai fugar, care cumpără satul Costeştii moştenesc şi-l închină acestui locaş[10].

---

[4] Panaitescu, P. P., apud Gh. Pârnuţă şi N. Andrei, ***Istoria cărţii, presei şi tiparului din Oltenia***. Scrisul Românesc / Editura Oltenia, 1994, p. 39.

[5] În studiul ***Pentru o universitate la Craiova***, în ***Arhivele Olteniei***, nr. 43-44, mai-august, 1929.

[6] Cf. Pârnuţă, Gh. şi Andrei, N, ***op. cit.***, p. 51.

[7] ***Ibidem***. p.p. 38-57.

[8] Bucureşti, Editura Academiei Române, 1961, p. XXIX.

[9] Iorga, N., ***Istoria bisericii româneşti***. vol. I, 1908, p. 133.

[10] ***Ibidem***. p. 317.

BDD-A19241 © 2002 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:28 UTC)

Aici avea să se transcrie şi să se redacteze *cel mai vechi act românesc, scris într-o mănăstire*[11], care datează din anul 1573 (pentru facerea unui iaz la Băbeni – Vîlcea). Acesta este socotit, în ordine cronologică, *al doilea document de limba română*, după ***Scrisoarea lui Neacşu din Câmpulung,*** 1521.

Luminatul domnitor Matei Basarab la urcarea sa pe tron, constata că: *„în întreaga mea ţară, e foame şi sete, nu însă de pâine şi apă, ci după...vădită hrană şi adăpare sufletească"* (***Molitvenic,*** 1635). Conştient fiind de situaţia în care se afla ţara ameninţată de catolicism, declanşează energiile creatoare ale timpului pentru o redeşteptare naţională. După ce aduce, mai întâi, o tipografie la Câmpulung, cu sprijinul lui Petru Movilă, fiul de domnitor român, ajuns mitropolit al Kievului, ctitoreşte cetatea cărţii de la Govora, înfiinţând aici celebra tipografie domnească. Pentru producerea hârtiei de tipar, înfiinţează pe Valea Oltului, pe lângă Râmnic, o moară de hârtie. Prima carte tipărită este ***Psaltirea slavonă***, în 1637, în Predoslovia căreia cere urmaşilor: *„să purtaţi cu îndârjire acest dar, vreau să zic această tipografie..., căci este o comoară mai scumpă decât toate comorile pământeşti"*, care *„înfrumuseţează sufletele omeneşti."*

La Govora funcţionează şi o şcoală pentru deprinderea meşteşugului tipografiei. Aici s-au format meşterii: Procopie, Preda şi Radu Stancovici, Tudor Dumitrievici din Râmnic şi Lupin Dumitrievici din Popeşti – Luncavăţ, cunoscuţi în toată ţara. Învăţatul tipograf Meletie Macedoneanul, cunoscător de elineşte şi slavoneşte, este numit de Matei Basarab egumen *nastavnic.*

În şapte ani de activitate tipografică, cea mai importantă lucrare realizată la Govora este ***Pravila Mică (de la Govora***) – 1640, *prima carte de legi tipărită la noi în limba română*, care *oficializează* limba pământului în cancelaria domnească şi în biserică. La realizarea acestei lucrări participă cele mai de seamă personalităţi ale timpului: Udrişte Năsturel, cu o poezie la stema ţării; Meletie Macedoneanul şi Ştefan de Ohrida – tipografi; Mihail Moxa (cel care scrisese la 1620 *prima istorie universală cunoscută la noi,* ***Hronograful Ţării Româneşti***), care realizează traducerea după un manuscris slavon tot în 1640.

---

[11] Cf. Marinoiu, Costea, ***Istoria cărţii vâlcene, sec. XVII-XVIII***. Craiova, Scrisul românesc, 1981, p. 22.

BDD-A19241 © 2002 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:28 UTC)

După cum menţionează Ştefan Paşca în ***Cel mai vechi Ceaslov românesc*** (Bucureşti, 1939), se tipăreşte şi un Ceaslov – considerat *cea mai veche carte de acest gen tipărită în ţara noastră.*

Hurezu, de-a lungul anilor, a fost şi el un puternic centru cultural. Mănăstirea minune Hurezi, ctitoria lui Constantin Brâncoveanu, adăpostea vestita bibliotecă a domnitorului care avea, la 1791, 382 de volume tipărite (dintre acestea 115 erau în limba română) şi 46 de manuscrise. Pe uşa bibliotecii scria: „*Biblioteca de hrană dorită sufletească*…" Aici la Hurezi, la 1700, Arhimandritul Ioan de Câmpulung copiază ***Varlaam şi Ioasaf***, cunoscuta carte populară, *cea mai veche copie cunoscută la noi*. Se vor transcrie mai târziu ***Halima*** (1783), ***Scara Sf. Ioan Scărarul*** (1773).

Tot la Hurezi, în 1788, Dionisie Eclesiarhul realizează lucrarea ***Întrebări şi răspunsuri ale dumnealui Constantin Cantacuzino, fratele răposatului Şerban Cantacuzino***. Este, de asemenea, cel ce pune în circulaţie ***O mie şi una de nopţi***, culegere de poveşti arabe, alcătuită din trei tomuri.

Vâlcea şi Râmnicul beneficiază în evul mediu de o înflorire a literaturii moral-creştine graţie existenţei aici, a sediului Episcopiei Râmnicului Noul Severin, eparhia ortodoxă a întregii Oltenii, veche de 500 de ani. În jurul acesteia se formează, de-a lungul vremii, monahi-cărturari, copişti, tipografi, grămătici care au transcris sau tipărit în slavonă, şi apoi în româneşte, cărţile fundamentale de cult, scrierile patristice etc., cărţi care au circulat în manuscris şi tipărite nu doar în toată ţara, ci în întreaga lume ortodoxă.[12] Râmnicul, oferind condiţii deosebite pentru meditaţie, pentru transpunerea în scris a celor mai înalte stări ale spiritului, a fost căutat de domni cărturari şi călători străini.[13]

La începutul secolului al XVIII-lea, Antim Ivireanul, devenit episcop de Râmnic, aduce în 1705 de la Snagov tipografia care, timp de trei ani, va desfăşura o prodigioasă activitate. C. Marinoiu precizează că „*în cursul secolului al XVIII-lea* [în Râmnic, n.n.], *s-au tipărit 90 de cărţi* [de titluri, n.n.], *Râmnicul ocupând astfel locul II în activitatea editorială*", după

[12] Vezi Bănică-Ologu, Nicolae, ***op. cit***., p.p. 163-164.

[13] ***Ibidem.*** p. 164.

BDD-A19241 © 2002 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:28 UTC)

Bucureşti.[14] Dintre acestea, zece au fost tipărite numai în trei ani de Antim Ivireanul, începând cu ***Tomul bucuriei*** (670 p.) şi ***Antologhion*** (812 p.), în 1705. Episcopul de Râmnic tipărea „*cărţi splendide, împodobite cu elemente baroce, cu steme, versuri heraldice şi ilustraţii ce le aşază între izbânzile însemnate ale tiparului românesc*".[15] Cărţile sale, ca şi ale urmaşilor săi, ierarhi sau cărturari (Damaschin, Clement, Inochentie, Chesarie, Filaret, Grigore şi Naum Râmniceanu etc), au avut un rol fundamental în impunerea şi generalizarea limbii române pe întreg teritoriul românesc şi în realizarea unităţii acesteia.

Privită în ansamblu din perspectiva zilelor noastre, cartea românească veche se prezintă „*ca o antologie de texte, scrise de o seamă de înţelepţi ai lumii antice, reprezentând comentarii asupra operei strălucite a unui autor recunoscut: IISUS HRISTOS. Ele s-au numit Octoih, Psaltire, Triod, Penticostar, Apostol, Mineie."*

Mineiele lui Chesarie şi Filaret constituie adevărată enciclopedie românească a secolului al-XVIII-lea.

Sub îndrumarea lui Antim, episcopia de la Râmnic începe să-şi asume o misiune pe care o va exercita multă vreme: punct de sprijin pentru ortodocşii români din Transilvania, loc al producerii şi difuzării (dincolo de Carpaţi) al cărţilor atât de necesare.[16]

Cărturarii crescuţi în şcoala râmniceană vor purta cu ei, pe ambele versante ale Carpaţilor, idealurile de dreptate socială şi de unitate naţională pe care le aveau în suflete, în toată lumea ortodoxă. C. Marinoiu, în finalul lucrării amintite, indică „*aria de răspândire a cărţilor tipărite la Râmnic, în secolul al-XVIII-lea*." Consemnează 1178 de volume, trimise în 23 de judeţe, respectiv în 290 de localităţi. Relaţii mai strânse s-au înregistrat cu judeţele Caraş-Severin (cu 287 de volume care au circulat în 41 de localităţi), Braşov (cu 153 de volume în 33 de localităţi), Sibiu (cu 131 de volume în 24 de localităţi), Timiş, Hunedoara, Alba etc.

---

[14] Marinoiu, Costea, ***270 de ani de activitate tipografică la Râmnicu-Vâlcea. Elemente de folclor în manuscrisele şi tipăriturile vâlcene din sec. XVII-XVIII, în Buridava. Studii şi materiale***, p. 82.

[15] Mazilu, Dan Horia, ***Introducere în opera lui Antim Ivireanul***, Bucureşti, Editura Minerva, 1999, p. 25.

[16] Mazilu, Dan Horia, ***op. cit***., p. 31.

BDD-A19241 © 2002 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:28 UTC)

Mureşul se situează undeva de la mijloc în jos, cu 20 de cărţi (în majoritate ***Penticostarionul*** din 1743, dar şi ***Antologhionul*** lui Antim Ivireanul din 1705 şi ***Mineiele*** lui Chesarie şi Filaret, 1776-1780), ajunse în 9 localităţi (Crăieşti, Grindeni, Ibăneşti, Luduş, Mureşeni, Ocoliş, Râpa de Sus, Sânmărtinul de Câmpie, Zau de Câmpie).

Elena Mihu însă, în articolul ***Tipărituri râmnicene în judeţul Mureş***[17] arată că, după încetarea activităţii tipografiei româneşti de la Alba Iulia (1699), „*românilor din Transilvania li s-a luat posibilitatea de a se aproviziona cu cărţile necesare, această sarcină revenind tipografilor din Muntenia şi, în special, tipografiei de la Râmnic.*”[18] Drept argument, aduce „*uimitoarea cantitate de carte râmniceană aflată în judeţul Mureş: 180 de exemplare descoperite până acum, la care se adaugă multe altele care au dispărut de-a lungul timpului*”[19] şi faptul că, „*analizând numărul mare de cărţi româneşti descoperite în judeţul nostru* [Mureş, n.n.], *vom găsi aproape în fiecare localitate cărţi provenind din toate provincile româneşti, tipografiile râmnicene ocupând un loc de frunte.*”[20] Autoarea dă lista tipăriturilor vâlcene, în ordine cronologică, cu harta circulaţiei acestora în judeţul Mureş, în care însă nu cuprinde cărţile râmnicene existente în bibliotecile şi muzeele din judeţ.[21] Vom reda, ca anexă, lista acestor tipărituri râmnicene (30 de titluri în 109 exemplare), ajunse în marea majoritate a localităţilor mureşene, respectiv în 71.

În cartea de excepţie ***Tezaur. Cartea veche românească, 1557-1830*** (Craiova, Editura Aius, 2002) a Aureliei Florescu, din tabelul privind „***Preţul cărţilor româneşti vechi în perioada sec. al XVII-lea – al XVIII-lea***”, dintre cele 125 de exemplare vândute / cumpărate, mai mult de jumătate – 63 – au fost tipărite la Râmnic, cealaltă parte cuprinzând cărţi tipărite la Bucureşti, Iaşi, Mănăstirea Dealul (Dâmboviţa), Târgovişte, Blaj, Buzău, Buda, Sibiu, Neamţ, St. Petersburg, Viena.

---

[17] Prima parte publicată în ***Valori bibliofile – din patrimoniul cultural naţional. Valorificare – cercetare***. I, Muzeul Judeţean Vâlcea, Râmnicu-Vâlcea, 1980, p.p. 83-86; a doua parte publicată în culegerea ***Buridava: Studii şi materiale***, nr. 4, Muzeul Judeţean Vâlcea, Râmnicu-Vâlcea, 1982, p.p. 115-118.

[18] În ***Valori bibliofile…***, p. 83.

[19] ***Ibidem.***

[20] ***Ibidem***. p. 84

[21] Vezi ***Buridava…***, p.p. 117-118.

BDD-A19241 © 2002 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:28 UTC)

Statisticile de mai sus dovedesc că Râmnicul şi centrele culturale vâlcene au constituit de-a lungul veacurilor centre cu o mare forţă de iradiere culturală şi de spiritualitate românească.

Arta tiparului, preluată ca o moştenire sacră, pe linia tradiţiei impuse testamentar de Matei Basarab în *Predoslovia* ***Psaltirei de la 1637*** şi respectată cu sfinţenie în spiritul blestemului lui Antim Ivireanul, ocrotitorul spiritual al Râmnicului, rânduit în *Aşezământul* testamentar al mănăstirii Antim, ca meşteşugul să fie transmis şi însuşit din generaţie în generaţie, (*„las cu blestem, şi aceasta să aibă datorie: tipograful să înveţe meşteşugul tipografiei unul după altul, pentru ca să nu piară acest meşteşug din ţară, nici să se părăsească meşteşugul cărţilor, pentru folosul ţării...”*), a fost şi va fi păstrată pentru totdeauna de râmniceni. Astfel, în deceniile de mijloc ale primei jumătăţi a veacului al XX-lea, au funcţionat în Vâlcea 19 tipografii.[22]

În ***Catalogul cărţii editate în Vâlcea, în perioada 1990-2000***, îngrijit de Dumitru Lazăr şi Marin Bulugea, apărut la Editura Almarom Râmnicu-Vâlcea, 2001, sunt înregistrate 31 de edituri, care au produs, în această perioadă, peste 400 de titluri, iar ***Catalogul cărţii editate în Vâlcea. Anul 2001***, îngrijit de Dumitru Lazăr şi Marinela Creangă, aflat în tipar la aceeaşi editură, înregistrează 35 de edituri, cu 523 de titluri publicate în perioada 1990-2001.

Vechimea şi importanţa culturii şi civilizaţiei vâlcene este subliniată în cartea recent apărută ***Priorităţi istorice vâlcene – 610***, de pr. Ioan D. Ciucă, prof. Domnica Ciucă şi prof. Ion M. Ciucă, editată de Complexul de Spiritualitate Creştin-Ortodoxă „Sf. Nicolae” Câmpu-Mare, 2002, ca cinstire pentru cei 610 ani de atestare istorică a judeţului Vâlcea (8 ianuarie 1392).

[22] Cf. Pârnuță, Gh., Andrei, N., ***op. cit.***, p.p. 381-386.

BDD-A19241 © 2002 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:28 UTC)

Anexa

Lista cărţilor tipărite la Râmnic între 1705-1813, cu aria lor de răspândire în judeţul Mureş.*

1. ***Antologhion***, 1705, în localităţile: Dumbrava, Filipişu Mic, Râpa de Jos, Valea.
2. ***Octoih,*** 1707, în: Dumbrava, Filipişu Mic, Râpa de Jos.
3. ***Triod,*** 1731, în: Aţintiş, Târgu-Mureş, Valea Largă.
4. ***Triod (Strastnic***), 1735, în: Voisa, Miheşu de Câmpie, Sânpaul, Sânpetru de Câmpie.
5. ***Antologhion***, 1737, în: Corneşti, Deleni, Luduş, Nadeş, Şăulia, Valea Largă.
6. ***Octoih,*** 1742, în: Aluniş, Bahnea, Luduş, Mădăraşi, Poarta, Şoar Maioreşti, Seuca, Mărăreni.
7. ***Antologhion***, 1745, în: Abuş, Giuluş, Luduş, Orşova.
8. ***Evanghelie,*** 1746, în: Daia, Lunca, Sântana, Saschiz.
9. ***Cazania,*** 1748, în: Chinciuş, Găneşti, Morăreni, Sărmaş.
10. ***Catavasier***, 1750, în: Bernadea, Saschiz.
11. ***Octoih***, 1750, în: Boiu, Cucerdea, Deda, Feleag, Idicel, Laslău, Orosia, Ulieş, Urisiu de Sus.
12. ***Psaltire,*** 1751, în: Deag, Luduş.
13. ***Antologhion***, 1752, în: Feleag, Sânpetru de Câmpie, Socolu de Câmpie.
14. ***Liturghie,*** 1756, în: Miheşu de Câmpie.
15. ***Molitvenic***, 1758, în: Aţintiş.
16. ***Triod***, 1761, în: Cuştelnic (Strastnic) – Band, Grindeni, Iclănzel, Lechinţa, Luduş.
17. ***Antologhion,*** 1766, în: Aluniş, Aţintiş, Bahnea, Cheţani (2 ex.), Deda, Deaj, Glodeni, Mădăraşi, Moşuni, Nandra, Răstoliţa, Reghin, Sâncrai, Sântana, Sânpaul, Urisiu de Sus, Voiniceni.
18. ***Liturghie***, 1767, în: Târgu Mureş.
19. ***Penticostar***, 1767, în: Aţintiş, Berghia, Chimitelnic, Glodeni, Grindeni, Idicel, Suplac, Sânmărtinu de Câmpie, Valea Largă.
20. ***Molitvenic***, 1768, în: Târgu Mureş.
21. ***Psaltirea***, 1769, în: Târgu Mureş.

BDD-A19241 © 2002 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:28 UTC)

22. ***Triod,*** 1777, în: Aţintiş – Valea Largă.
23. ***Minciul lunii noiembrie***, 1778, în: Saschiz.
24. ***Cazania***, 1781, în: Cucerdea.
25. ***Molitvenic***, 1782, în: Deag, Moşuni, Morăreni, Şoard.
26. ***Penticostar***, 1782, în: Târgu Mureş.
27. ***Evanghelie***, 1784, în: Bernadea.
28. ***Antologhion***, 1786, în: Cucerdea.
29. ***Cazania***, 1792, în: Boiu, Şoimuş.
30. ***Liturghier,*** 1813, în: Crăieşti.

*Vezi Mihu Elena, ***Tipărituri râmnicene în judeţul Mureş***, în ***Buridava. Studii şi materiale***, nr. 4, Muzeul Judeţean Vâlcea, Râmnicu-Vâlcea, 1982, p. 118.

Irradiative Force of the Books from Vrancea

Abstract

During centuries, Râmnic and other cultural centers from Vrancea, have been considered as a source of culture and romanian spirituality. The typographies from Cozia, Govora, Bistriţa, Hurezi and Râmnic are famous for their activity, for the books they have printed and all those books have created special conditions for the beginnings of the romanian religious literature. Short time after typography has been invented, the romanian voivodes became interested in endowing the churches and monasteries with books in order to assure, and increase, the acces to culture.

In this way, there are some disagreements between Bistriţa and Dealu Monastery, concerning the priority about the first book printed on romanian land – ***Liturghierul lui Macarie (1508).*** On his efforts to solve the issue, P.P. Panaitescu supports the ideea of Bistriţa's priority, that is probably because, during the 17th and 18th centuries, there was a famous school for copysts..

Matei Basarab (1632-1654), a very educated voivode, has built the well-known monasteries from Arnota, Gura Motrului and Strehaia, and he laid the foundations of the typographies from Câmpulung and Govora, where a lot of religious and juridical works have been published.

BDD-A19241 © 2002 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:28 UTC)

The most important one is ***Pravila Mică*** also known as ***Pravila de la Govora*** printed in 1640 and considered to be „*the first romanian book of laws*."

A century latter, during the reign of Constantin Brâncoveanu, at Hurezu Monastery a lot of famous books are printed, such as: ***Varlaam şi Ioasaf***, ***Halima***, ***Scara Sf. Ioan Scărarul***, and some others books – ***O mie şi una de nopţi, Întrebări şi răspunsuri ale dumnealui Constantin Cantacuzino, fratele răposatului Şerban Cantacuzino*** – begun their diffusion.

In the 18th century, one of the most interested person in romanian books diffusion was Antim Ivireanul; in 1705 he laid the foundations of a typography at Snagov; in this moment / century, Râmnic was considered to be the second romanian typography according to its activity. With him as a guide, almost 90 books have been printed, the most important being ***Tomul bucuriei*** and ***Antologhion***.

Some of the books printed at Râmnic during the 18th century – arround 1178 copies - can be found in 29 counties and 290 places. Arround 180 copies can be seen in Mureş county, according to the informations offered by Elena Mihu.

The art of the typographs from Râmnic is not dissapearing; it was continuated by their disciples. In the first half of the 22th century there were 19 offices in Vâlcea county, that decided to follow and to practice this art of printing.

BDD-A19241 © 2002 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:28 UTC)